

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC403

Zaaknummer Klachtencommissie 2012T492

datum uitspraak 19/05/2014

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats] ([land]),
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

de Congregatie Broeders van Liefde,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 20 augustus 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 25 juni 2013 met zaaknummer 2011T492, waarin het seksueel misbruik gegrond -gepleegd door twee personen- is verklaard en de brief van 29 juli 2013, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 11 december 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop geantwoord bij brief van 18 december 2013. Verweerder is in de gelegenheid gesteld daarop te reageren, hetgeen verweerder heeft gedaan bij brief van 17 januari 2014. Vervolgens is binnengekomen een mailbericht van verzoeker van 17 februari 2014. Verweerder heeft daarop te kennen gegeven niet nader inhoudelijk te zullen reageren.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoeker verbleef van 1955-1959 op [internaat] te [plaats] en is door twee personen die daar werkzaam waren, seksueel misbruikt. Nadat verzoeker destijds aan zijn ouders over het misbruik dat hem werd aangedaan een brief had geschreven (inkomende en uitgaande post werd gelezen), is verzoeker diezelfde middag van school gestuurd. De ouders van verzoeker aan wie hij over het misbruik vertelde, hebben niet begripvol naar verzoeker gereageerd omdat zij hem niet konden geloven. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik elf jaar.

Misbruik door [broeder 1]

2.2 Wijlen [naam] (hierna: [broeder 1]) was van september 1955 tot en met 1957 leraar van verzoeker. Aannemelijk is geworden dat [broeder 1] de geslachtsdelen van verzoeker heeft betast terwijl hij in de klas op de tafel van verzoeker zat voor te lezen. Ook is aannemelijk geworden dat [broeder 1] op de slaapkamer de geslachtsdelen van verzoeker heeft betast en tegen verzoeker heeft aangereken. Het hiervoor genoemde seksueel misbruik heeft tussen de tien en twintig keer plaats gevonden.

Misbruik door [broeder 2]

2.3 Wijlen [naam] (hierna: [broeder 2]) was van september 1958 tot oktober 1959 surveillant van de groep van verzoeker.

Aannemelijk is geworden dat verzoeker twee keer door [broeder 2] seksueel is misbruikt. Dit misbruik vond plaats terwijl verzoeker achter op de fiets bij [broeder 2] zat. [broeder 2] reikte met zijn hand naar achter en stak deze in de korte broek van verzoeker. Ook is verzoeker door [broeder 2] betast aan zijn intieme delen toen hij als enige leerling in de studiezaal zat.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Verzoeker heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van 25 juni 2013 (zaaknummer 2011T492) van de Klachtencommissie gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker tegen [broeder 1] en [broeder 2]. In dit advies zijn beide klachten gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van 29 juli 2013, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de

toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kán komen in de categorie-indeling of in de hoogte van het uit te betalen bedrag.

3.2 categorie-indeling misbruik [broeder 1]

Gelet op het jegens verzoeker door [broeder 1] gepleegde seksueel misbruik waarbij sprake was van betasting van intieme delen gedurende een langere periode, zoals vermeld onder 2.2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

3.3 categorie-indeling misbruik [broeder 2]

Gelet op het door [broeder 2] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik dat twee keer heeft plaatsgevonden, zoals vermeld onder 2.3 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 2, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

3.4 conclusie categorie-indeling

Het voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie het misbruik door de [broeders 1 en 2] gezamenlijk beoordeelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 3.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, kan daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval niet gesproken worden, hetgeen met zich brengt zich dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 3.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie hier op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn.

De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levens-

vreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 11 december 2013 heeft verzoeker bij brief d.d. 18 december 2013 en bij mailbericht d.d. 17 februari 2014 zijn vermogensschade nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan heeft een negatieve invloed gehad op zijn schoolverloop. Nadat verzoeker over het misbruik in een brief aan zijn ouders had geschreven (deze brief is echter nimmer aangekomen of nimmer gepost), is verzoeker van school gestuurd. Hij bezocht daarna gedurende één jaar de HBS op het [college] in [plaats], maar de schoolresultaten waren zeer wisselvallig. Daarop werd verzoeker nota bene terug gestuurd naar [internaat], waar hij in het tweede jaar van de Ulo wederom van school is gestuurd. Verzoeker is destijds niet door zijn ouders geloofd toen hij vertelde over het seksueel misbruik; dit heeft geleid tot gevoelens van eenzaamheid, schaamte en verdriet, met slechte schoolprestaties tot gevolg.

Verzoeker is als negentienjarige naar [land] gemigreerd, terwijl hij daar niemand kende. Het was een sprong in het diepe, een vlucht om weg te kunnen uit de omgeving waar hij niet werd gewaardeerd en erkend en waar hij werd geconfronteerd met zijn negatieve gevoelens.

In [land] is hij -bij gebrek aan een goede opleiding- vele jaren werkzaam geweest in banen die in feite onder zijn niveau waren en die slecht betaalden.

Pas op latere leeftijd heeft verzoeker de achterstand in onderwijs ingelopen en heeft hij succesvol de '[School]' afgerond. Sedertdien is hij werkzaam geweest als [beroep]. De vertraagde ontwikkeling in zijn schoolverloop en in zijn arbeidzaam leven wijt verzoeker aan de gevolgen van het seksueel misbruik. Indien hij niet seksueel misbruikt zou zijn, zou hij gedurende al die jaren een hoger inkomen hebben genoten dan thans het geval is geweest. Het seksueel misbruik heeft naast de hiervoor genoemde vermogensschade ook geleid tot een langdurige periode van pijnlijke verwijdering in zijn familie. Pas later in zijn leven heeft hij zich door zijn naasten erkend gevoeld over hetgeen hem in zijn jeugd is aangedaan.

Verzoeker merkt tot slot ook op dat het hem bevreemdt dat hij gehouden is om substantiële vermogensschade te bewijzen, terwijl verweerder (bij de procedure bij de Klachtencommissie) op zijn beurt kan aanvoeren dat alle archieven en stukken uit die tijd zijn vernietigd. Ook merkt verzoeker op dat verweerder in zijn brief van 27 januari 2014 abusievelijk spreekt over 'gedrag van één van haar leden', maar dat het om twee leden gaat die verzoeker hebben misbruikt.

Concluderend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, nu sprake is van substantiële schade die zonder gerede twijfel in causaal verband staat met het seksueel misbruik. Verzoeker refereert zich aan het door de Compensatiecommissie te adviseren bedrag aan compensatie.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brieven d.d. 27 januari en 4 maart 2014 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld. Verweerder is van oordeel dat op basis van de door verzoeker overgelegde stukken niet valt af te leiden of sprake is van substantiële vermogensschade, en zo ja, of deze vermogensschade zonder gerede twijfel is toe te rekenen aan het onderhavige seksueel misbruik. Daarom kan in de visie van verweerder een indeling in categorie 5 in beginsel niet aan de orde zijn. Wel zou een indeling in categorie 3 op zijn plaats zijn.

Verweerder wenst uitdrukkelijk te erkennen dat het seksueel misbruik wonden heeft geslagen in het leven van verzoeker, alsook in het leven van diens naasten. Verweerder realiseert zich dat betaling van een vergoeding de littekens van het misbruik niet ongedaan kan maken. Verweerder refereert zich aan het oordeel van de Compensatiecommissie en zal ter ondersteuning

van haar excuses het door de Compensatiecommissie geadviseerde bedrag aan verzoeker betalen.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoeker ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen factoren en de door verweerder te berde gebrachte argumenten, beoordeeld.

4.6 Het is voor de Compensatiecommissie duidelijk dat het seksueel misbruik een negatief effect heeft gehad op het schoolverloop van verzoeker, en ook dat hij zich in de steek gelaten heeft gevoeld toen zijn omgeving niet geloofde wat hij had verteld over hetgeen hem was aangedaan. Evenzo is aannemelijk dat hij als gevolg van daardoor ontstane gevoelens van eenzaamheid, schaamte, minderwaardigheid en pijn er op negentienjarige leeftijd voor heeft gekozen om het land te verlaten en te emigreren naar [land].

4.7 De in dit kader te beantwoorden vraag is of *zonder gerede twijfel* aannemelijk is geworden dat de psychische gevolgen van het seksueel misbruik in een causaal verband staan met substantiële vermogensschade. De eerder genoemde psychische gevolgen die voortkomen uit het seksueel misbruik zijn in de eerste plaats mede bepalend voor de hoogte van de in het kader van de Compensatieregeling toe te kennen compensatie wegens smartengeld. Daarmee is niet en zeker niet zonder meer gezegd dat deze psychische gevolgen ook -en met name in substantiële omvang- tot vermogensschade hebben geleid. Op dat punt dient er geen gerede twijfel te bestaan ten aanzien van het causaal verband tussen de gestelde schade en het misbruik.

4.8 Bij brief van 11 december 2013 is aan verzoeker gevraagd -kort samengevat- om bewijsstukken over te leggen van de gestelde vermogensschade (inclusief een schadeberekening) alsmede van het verlaat behalen van diploma's. Hoewel de Compensatiecommissie begrip heeft voor het feit dat zoveel jaren nadien bewijsstukken niet meer volledig kunnen worden overgelegd en de Compensatiecommissie om die reden ook niet heel zware eisen stelt aan het over te leggen bewijs, moet worden vastgesteld dat verzoeker heeft volstaan met het stellen van vermogensschade en in het geheel geen bewijsstukken heeft overgelegd. Zo is niet, ook niet in globale zin, duidelijk geworden wat de inkomensgegevens waren van verzoeker in de periode vóórdat hij als [beroep] werkzaam was, en evenmin is inzichtelijk geworden wat zijn latere inkomsten als [beroep] waren. Evenmin is het schoolverloop in zijn jeugd en het op latere leeftijd behalen van een [School] onderbouwd. Nu verzoeker in het geheel geen bewijsstukken heeft overgelegd, kan daarmee niet worden voldaan aan het in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling opgenomen criterium dat van substantiële vermogensschade voortkomend uit het seksueel misbruik zonder gerede twijfel moet zijn gebleken. Dit betekent dat vergoeding van vermogensschade niet aan de orde kan zijn.

4.9 Met het hiervoor gestelde over vermogensschade wenst de Compensatiecommissie op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de gevolgen en de impact die het misbruik voor verzoeker heeft en heeft gehad, noch aan zijn aanspraak op immateriële vermogensschade (smar-

tengeld). Het gaat om seksueel misbruik dat verzoeker op een kwetsbare leeftijd is aangedaan in twee verschillende periodes van zijn jeugd door twee afzonderlijke personen. Het heeft geleid tot zowel een fysieke verwijdering (emigratie naar [land]) als ook een emotionele verwijdering van verzoeker ten opzichte van zijn familieleden, welke band pas vrij recent weer is aangehaald.

Daar waar verzoeker had moeten kunnen rekenen op bescherming en vertrouwen is hij op [internaat] geconfronteerd geweest met seksueel misbruik, en nadien ook met onbegrip bij zijn ouders, met alle psychologische gevolgen en pijn van dien. Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies aan verweerder om aan verzoeker het hoogste bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,- te betalen.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 3 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan verzoeker een bedrag van €20.000,- te betalen.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 19/05/2014 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter